

ภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว*

SPIRITUAL AND IDEOLOGICAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISRATORS
AFFECTING EFFECTIVENESS IN THE NEXT NORMAL IN SCHOOLS UNDER
THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE SAKAEO

อนันต์ ฉิมยงค์*, เรืองวิทย์ นิลโคตร, วัยวุฒิ บุญลอย

Anan Chimyong, Reongwit Nilkote, Waiwoot Boonloy

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี

Faculty of Education, Rambhai Barni Rajabhat University, Chanthaburi, Thailand

*Corresponding author E-mail: ananchimyong2520@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษา 1) ภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล และ 4) สร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ปีการศึกษา 2565 จำนวน 260 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.90 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณ ผลวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัลอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันทางบวกระดับปานกลางกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 และ 4) ภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัลได้ร้อยละ 28.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สร้างสมการพยากรณ์ สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ $\hat{Y} = 2.155 + 0.138 (X_2) + 0.367 (X_3)$ และในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $\hat{Z}_y = 0.157 (X_2) + 0.433 (X_3)$

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณ, อุดมการณ์, ผู้บริหารสถานศึกษา, ยุคเน็กซ์นอร์มัล

* Received April 29, 2023; Revised May 19, 2023; Accepted June 12, 2023

Abstract

This research article aimed to: 1) the spiritual and ideological leadership of school administrators, 2) the schools' effectiveness in the next normal, 3) study the relationship between the spiritual and ideological leadership of school administrators, and the schools' effectiveness in the next normal, and 4) create a forecast for the spiritual and ideological leadership of school administrators affecting the schools' effectiveness in the next normal under the Secondary Educational Service Area Office Sakaeo. It is quantitative research. The sample group of this research was 260 teachers under the Secondary Educational Service Area Office Sakaeo in academic year 2022, and was determined by Krejcie and Morgan Table. The instrument for data collection was done by five rating scale questionnaires that had reliability 0.90. The statistics was used by Percentage, Average, Standard Deviation, Person Correlation Coefficient, and a Multiple Regression analysis. The results found that: 1) the spiritual and ideological leadership of school administrators is at the high level 2) the schools' effectiveness in the next normal is at the high level 3) the spiritual and ideological leadership of school administrators has the positive relationship at moderate level with the schools' effectiveness in the next normal with the statistical significance at the 0.01 and 0.05 level and 4) the spiritual and ideological leadership of school administrators affects the schools' effectiveness in the next normal, and is able to forecast the schools' effectiveness by 28.30 percent with the statistical significance at the 0.05. It was able to forecast equation in raw score form was $\hat{Y} = 2.155 + 0.138 (X_2) + 0.367 (X_3)$, and the forecast equation in the standard score form was $\hat{Z}_y = 0.157 (X_2) + 0.433 (X_3)$

Keywords: The Spiritual Leadership, Ideological, The Administrator, The Next Normal

บทนำ

ประเทศไทยมีการพัฒนาและปฏิรูปการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยอาศัยแผนแม่บททางการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 แผนยุทธศาสตร์ 20 ปี (พ.ศ.2561 – 2580) เป็นเครื่องมือพัฒนาการศึกษา ได้แก่ 1) การพัฒนาเด็กไทยให้มีความพร้อมทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต มีทักษะการคิดประดิษฐ์ขั้นสูง เป็นผู้ประกอบการโดยอยู่บนพื้นฐานคุณค่าของความเป็นไทย มีคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม 2) ปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้และออกแบบการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) เพื่อให้ตอบสนองต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 3) เปลี่ยนบทบาทของครูผู้สอนให้เป็นผู้ให้คำแนะนำทางด้านการเรียน (Facilitator) ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และ 4) เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับให้ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561) อย่างไรก็ตาม การปฏิรูปการศึกษายังไม่ประสบความสำเร็จตามที่กำหนดไว้เนื่องจากความเหลื่อมล้ำระหว่างโรงเรียนในเมืองและชนบท เน้นการเรียนรู้จากข้อมูล (Data) มากกว่าองค์ความรู้ที่ได้จากเรียน (Knowledge) และให้ความสำคัญกับการสอน (Teaching) มากกว่าให้นักเรียนได้เรียนรู้ (Learning) (จรรยา หยุทอง, 2561) และยิ่งไปกว่านั้น ก็คือ การแพร่ระบาดของโควิด - 19 ทำให้เกิดผลกระทบหลายประการ เช่น ด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ไม่เว้นแม้กระทั่งการศึกษาของไทยที่ส่งผลเสียไว้สามประการหลัก ๆ คือ 1) นักเรียนขาดโอกาสและความ

เสมอภาคทางการศึกษาโดยเฉพาะการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์เนื่องจากขาดทุนทรัพย์และวัสดุอุปกรณ์จำพวกคอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต สมาร์ทโฟน และสัญญาณอินเทอร์เน็ต เป็นต้น 2) การเรียนการสอนออนไลน์ที่ขาดประสิทธิภาพเนื่องจากครูผู้สอนและนักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี สื่ออุปกรณ์ที่ทันสมัย 3) ระบบส่งเสริมและการบริหารจัดการทางด้านออนไลน์และเทคโนโลยีสารสนเทศยังไม่เพียงพอ จนทำให้เกิดช่องโหว่ทางด้านนโยบาย ระเบียบ กฎหมายและหน่วยงานในระดับปฏิบัติการไม่สามารถทำงานได้อย่างคล่องตัวและขาดอิสระ (มูลนิธิธินันท์แห่งเอเชีย, 2564) ซึ่งวิกฤตดังกล่าว สะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคของการศึกษาไทยที่ต้องพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่ามกลางวิถีชีวิตแบบ “เน็กซ์นอร์มัล” ที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ผู้คนดำรงชีวิตในสภาพที่ไร้การสัมผัสมากขึ้น อาศัยแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ อุปโภค บริโภค และใส่ใจความสะอาดและความปลอดภัยของสุขภาพมากขึ้น (สุวิมล มธูรส, 2564); (ธนาภัสสร สนธิรักษ์ และคณะ, 2565); (พระครูวิบูล สรกิจ, 2565)

การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์จึงกลายมาเป็นนวัตกรรมใหม่ที่ต้องปรับตัวและเรียนรู้ซึ่งไม่ใช่เรื่องง่ายสำหรับครูผู้สอนและนักเรียนที่ต้องทิ้งห้องเรียนและเปลี่ยนมาเรียนผ่านหน้าจอมือถือหรือคอมพิวเตอร์ อีกทั้งทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตกต่ำโดยประเมินได้จากคะแนน O-NET ในระดับประเทศ เขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียน 3 ปีซ้อนหลัง โดยเฉพาะสามวิชาหลัก ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ชั้น ป.6, ม. 3 และ ม.6 มีผลคะแนนเฉลี่ยในภาพรวมไม่เกินร้อยละ 50 ซึ่งล่าสุด ในปีการศึกษา 2564 ภาษาอังกฤษ ป.6 = 39.22, ม.3 = 31.11, ม.6 = 25.56 วิทยาศาสตร์ ป.6 = 34.31, ม.3 = 31.45, ม.6 = 28.65 และคณิตศาสตร์ ป.6 = 36.83, ม.3 = 24.47, ม.6 = 21.28 สอดคล้องกับ ผลคะแนนในระดับเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว และระดับโรงเรียนในสังกัด ชั้น ม.3 และ ม.6 ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) ปี 2564 ภาษาอังกฤษ ม.3 (ร.ร. = 34.16, เขตพื้นที่ ๑ = 30.79) ม.6 (ร.ร. = 28.70, เขตพื้นที่ ๑ = 25.83) วิทยาศาสตร์ ม.3 (ร.ร. = 32.90, เขตพื้นที่ ๑ = 31.67) ม. 6 (ร.ร. = 31.89, เขตพื้นที่ ๑ = 29.04) และคณิตศาสตร์ ม.3 (ร.ร. = 27.01, เขตพื้นที่ ๑ = 24.75) ม. 6 (ร.ร. = 25.72, เขตพื้นที่ ๑ = 21.83) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงจะต้องพัฒนาประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยเฉพาะในด้านผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนให้สูงขึ้นท่ามกลางสถานการณ์ที่ยากลำบากในปัจจุบัน และใช้ความอดทน อดกลั้น เพียรพยายามวิริยะอุตสาหะ และทุ่มเทสติปัญญาในการทำงานและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะต้องอาศัยความมีจิตวิญญานและอุดมการณ์ของผู้บริหารเป็นแรงผลักดัน กระตุ้นการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว, 2565)

ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า การจะพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้องอาศัยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อน และสิ่งที่จะเป็นเครื่องมือให้กับผู้บริหารสถานศึกษารับมือจากสถานการณ์ในปัจจุบัน ก็คือ ภาวะผู้นำในด้านจิตวิญญานและอุดมการณ์ซึ่งการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญานและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้วจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการทำงานที่มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญานและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญานและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล

4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ปีการศึกษา 2565 จำนวน 773 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว, 2565)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ปีการศึกษา 2565 จำนวน 260 คน ได้มาจากการสุ่มแบบหลายชั้น (Multi – Stage Random Sampling) กำหนดขนาดโดยใช้ตารางเครซี่และมอร์แกน (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W., 1970)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามด้านภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert, R., 1993) จำนวน 15 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ที่ 0.276 ถึง 0.681 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.859

2. แบบสอบถามด้านประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert, R., 1993) จำนวน 25 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ที่ 0.252 ถึง 0.908 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.946

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจัดส่งไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการจัดส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง แล้วนัดหมายเพื่อขอรับคืนภายใน 15 วันหลังจากการจัดส่ง โดยผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 260 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลด้านภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยการแจกแจงความถี่และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ข้อมูลด้านประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้วโดยการแจกแจงความถี่และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. วิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้วโดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

4. วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว โดยการวิเคราะห์ ถอดอรรถาธิบาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้อง ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น (Cronbach, L. J., 1990)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าสหสัมพันธ์สเปียร์แมนและการถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอันดับของภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว

ภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา	n = 260		แปลผล	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. การมีวิสัยทัศน์	4.40	0.44	มาก	3
2. การสร้างความหวังและศรัทธา	4.55	0.35	มากที่สุด	1
3. ความรักและปรารถนาดีต่อผู้อื่น	4.48	0.30	มาก	2
รวม	4.48	0.29	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้วโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการสร้างความหวังและศรัทธา ด้านความรักและความปรารถนาดีต่อผู้อื่น และด้านการมีวิสัยทัศน์

2. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอันดับของประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุค เน็กซ์นอร์มัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว

ประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล	n = 260		แปลผล	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	4.44	0.39	มาก	2
2. การพัฒนาทัศนคติเชิงบวก	4.40	0.40	มาก	4
3. การแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา	4.40	0.35	มาก	4
4. การสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม	4.41	0.39	มาก	3
5. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน	4.45	0.37	มาก	1
รวม	4.42	0.31	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้วโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาเป็นด้านการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม และด้านการพัฒนาทัศนคติเชิงบวกกับด้านการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X _{tot}	Y _{tot}
X ₁	1.000				
X ₂	0.437**	1.000			
X ₃	0.162**	0.529**	1.000		
X _{tot}	0.745**	0.836**	0.705**	1.000	
Y _{tot}	0.140**	0.385**	0.516*	0.437*	1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. การศึกษาภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว

Model	b	S.E.	β	t	P-value
1 (Constant)	2.468	0.203		12.140	0.000
ความรักและความปรารถนาดีต่อผู้อื่น (X ₃)	0.437	0.045	0.516	9.665	0.000
2 (Constant)	2.155	0.237		9.111	0.000
ความรักและความปรารถนาดีต่อผู้อื่น (X ₃)	0.367	0.053	0.433	6.958	0.000
การสร้างความหวังและศรัทธา (X ₂)	0.138	0.055	0.157	2.517	0.012

R = 0.532³, R² = .283, Adjust R² = .278, S.E._{est} = .26344, F = 50.835 Sig. = .000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4 พบว่า ค่ากำลังสองของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R²) เท่ากับ 0.283 หมายความว่า ภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์ความผันแปรของประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ได้ร้อยละ 28.30

ภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ความรักและความปรารถนาดีต่อผู้อื่น (X₃) (P-Value = 0.000) และการสร้าง ความหวังและศรัทธา (X₂) (P-Value = 0.012) ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักของผลกระทบของตัวแปรอิสระที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์ นอร์มัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว พบว่า ด้านความรักและความปรารถนาดีต่อผู้อื่น ($\beta = 0.433$) ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว มากที่สุด รองลงมาด้านการสร้างความหวังและศรัทธา ($\beta = 0.157$) ตามลำดับ และสามารถนำเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปแบบของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 2.155 + 0.138 (X_2) + 0.367 (X_3)$$

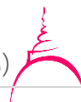
สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_y = 0.157 (X_2) + 0.433 (X_3)$$

อภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างความหวังและศรัทธาอยู่ในระดับมากที่สุด เพราะในช่วงสถานการณ์โควิด - 19 ครูต้องแบกรับภาระต่าง ๆ เกี่ยวกับการสอนแบบออนไลน์ การหาวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยี และอินเทอร์เน็ต จนทำให้ครูเหนื่อย หดกำลังใจในการทำงาน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการสนับสนุนและเป็นที่พึ่งพาทางจิตใจ ได้แสดงออกถึงการทำงานที่มีความซื่อสัตย์สุจริต จริงใจ ใช้หลักการ “ครองตน ครองงาน” เป็นแบบอย่างที่ดี อดทน เสียสละ เพื่อให้ครูเกิดความรัก ความศรัทธา และร่วมมือกันในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ ด้านความรักความปรารถนาดี อยู่ในระดับมาก ซึ่งผู้วิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้แสดงออกถึงความรักความเมตตาแก่คณะครูอย่างสม่ำเสมออันจะนำไปสู่การสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้กับคณะครูตามหลักทฤษฎีของมาสโลว์ที่มีความต้องการและการยอมรับในระดับขั้นต้นไปสู่ระดับขั้นสูง (Hierarchy & Needs) ส่วนด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ก็อยู่ในระดับมากเช่นกัน ทั้งนี้ เพราะผู้บริหารจำเป็นที่จะใช้วิสัยทัศน์เป็นเครื่องมือในการสร้างภาพลักษณ์ของตนเองและสถานศึกษาให้เป็นยอมรับนับถือและเชื่อถือจากทุก ๆ ฝ่าย เพื่อความร่วมมือและสามัคคีกันในการทำงาน และแสดงให้เห็นทิศทางและแนวโน้มของการพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับยุคเน็กซ์นอร์มัล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พลวัต แสงสีงาม ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก (พลวัต แสงสีงาม, 2564) สอดคล้องกับ ดวงทิพย์ ขุนโนนเขา และคณะ ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : การวิจัยแบบผสมผสานวิธี ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยภาพรวมอยู่ระดับมากถึงมากที่สุด (ดวงทิพย์ ขุนโนนเขา และคณะ, 2562)

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาได้สร้างแรงบันดาลใจในการทำงานแบบเป็นหมู่คณะ (Teamwork) ขับเคลื่อนและบูรณาการกระบวนการทำงานผ่านงานโครงการหรือกิจกรรมกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาได้จัดขึ้น กระทำตนให้มีคุณค่า และเป็นตัวอย่างที่ดี จนทำให้เกิดความรักในศักดิ์ศรี เกียรติยศ ชื่อเสียงของการเป็นครู มีมุมมองและทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน มุ่งมั่น เสียสละ และอุทิศตนทำงานให้ประสบผลสำเร็จตามที่ได้รับมอบหมายซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐศิษฐ์ จิตรจันทน์ และคณะ ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องภาวะผู้นำ

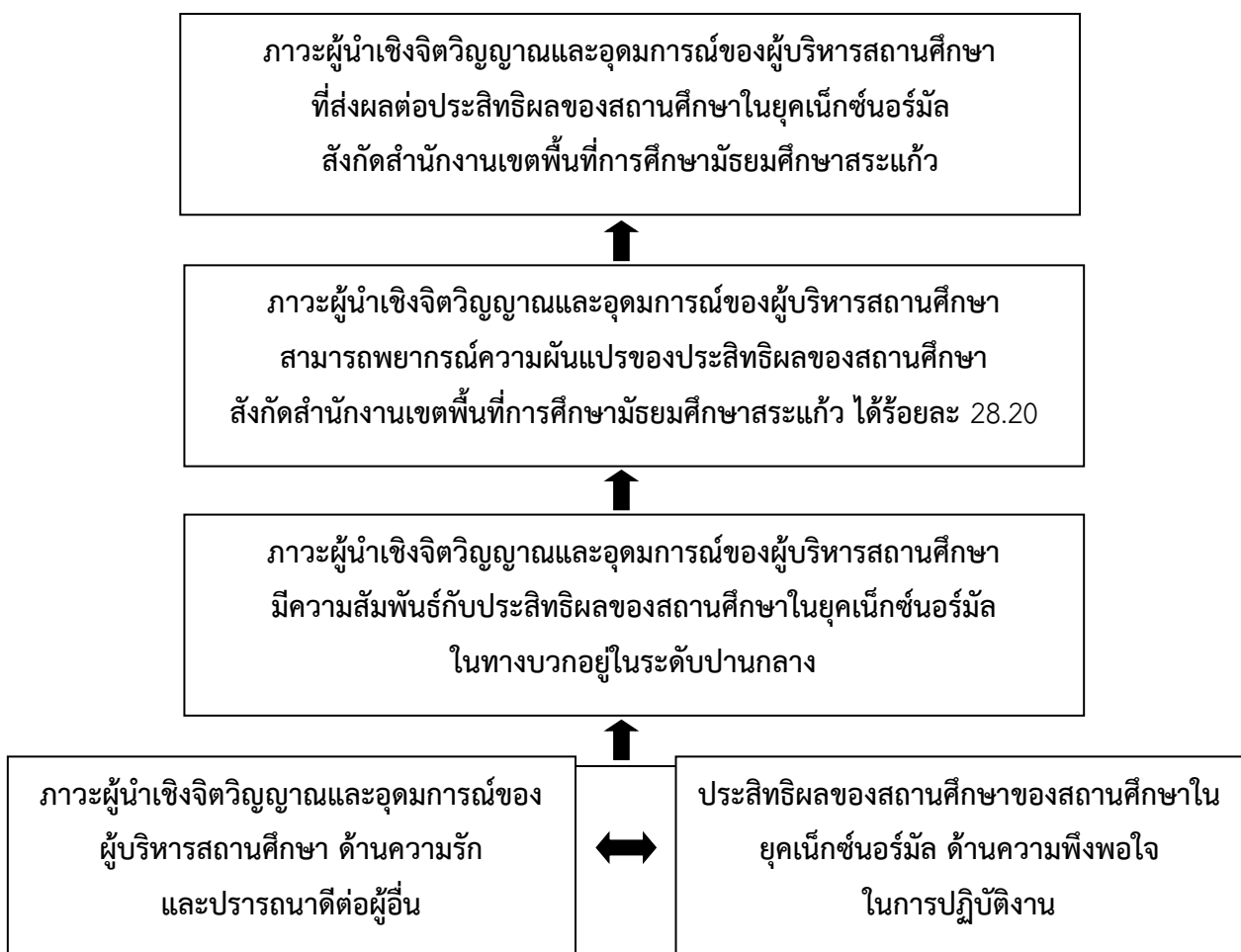
เชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (ณัฐศิษฐ์ จิตรจำนงค์ และคณะ, 2566) สอดคล้องกับ เสรี ภักดี และคณะ ได้ศึกษากระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดยะลา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (เสรี ภักดี และคณะ, 2565) สอดคล้องกับ เยาวเรศ บัวขาว และคณะ ศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรม เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (เยาวเรศ บัวขาว และคณะ, 2560)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้เพราะผู้บริหารได้สร้างขวัญกำลังใจให้กับคณะครูอย่างสม่ำเสมอ เห็นอกเห็นใจ เอาใจใส่ สร้างพลังงานเชิงบวก ซึ่งให้เห็นถึงคุณค่าในตนเองและการพัฒนาความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานแบบยั่งยืน สอดคล้องกับ ธมลวรรณ มีเหมย และคณะ ได้ศึกษาภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้จิตวิญญาณองค์การที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารระดับต้นธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้และจิตวิญญาณในองค์การมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงาน (ธมลวรรณ มีเหมย และคณะ, 2554) สอดคล้องกับ นพรินทร์ สุบินรัตน์ และพิมพ์อร สดเอี่ยม ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง (นพรินทร์ สุบินรัตน์ และพิมพ์อร สดเอี่ยม, 2561) สอดคล้องกับ ภูริกานต์ วัจนประภาศักดิ์ และรัตติกรณ์ จงวิศาล ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณ บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ วัฒนธรรมองค์การ และผลการปฏิบัติงานของพนักงานระดับบังคับบัญชา บริษัทอุตสาหกรรมกระดาษแห่งหนึ่งในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณของพนักงานระดับบังคับบัญชามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงาน (ภูริกานต์ วัจนประภาศักดิ์ และรัตติกรณ์ จงวิศาล, 2557)

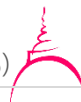
4. ภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว พบว่า ความรักและความปรารถนาดีต่อผู้อื่นส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารได้แสดงออกถึงความเมตตา ความรักความเอาใจใส่ให้กับครูและการทำงาน เสียสละโดยไม่หวังผลตอบแทน จนเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงาน เคารพศรัทธาเชื่อฟังตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายจนส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวิน ศิลาพันธ์ และรัตติกรณ์ จงวิศาล ที่ศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำที่แท้จริง และจิตวิญญาณในสถานที่ทำงานที่มีต่อความร่วมมือของข้าราชการในกรมราชทัณฑ์ในเรือนจำพิเศษ ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำที่แท้จริงและจิตวิญญาณในสถานที่ทำงานสามารถร่วมกันพยากรณ์ความร่วมมือได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 (ชวิน ศิลาพันธ์ และรัตติกรณ์ จงวิศาล, 2564) สอดคล้องกับงานวิจัยของ บาฟาตาล และคณะ ศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงการสอน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณที่ประยุกต์ใช้กับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทั้งสามด้านที่ประกอบไปด้วย ภาวะผู้นำเชิงการสอน ภาวะผู้นำเชิงเปลี่ยนแปลง และภาวะผู้นำทาง จิตวิญญาณส่งผลต่อประสิทธิผลการทำงานของครูในสถานศึกษาโดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ 0.05 (Bafadal, I. et al., 2018)

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัย ผู้วิจัยได้เสนอองค์ความรู้ภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ผู้บริหารสถานศึกษามีความรักและปรารถนาดีต่อผู้อื่นมากที่สุด ประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถทำให้บุคลากรมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากที่สุด ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล ในทางบวกในระดับปานกลาง ภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์ความผันแปรของประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ได้ร้อยละ 28.30

ภาพที่ 1 ภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ด้านย่อยของด้านความรักและปรารถนาดีต่อผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมให้ครูและผู้ร่วมงานมีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรที่จะส่งเสริมและให้ความสำคัญตามบริบทของสถานศึกษา มีรูปแบบและขั้นตอนการเลื่อนตำแหน่งให้เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม ตรวจสอบได้ และได้การยอมรับจากทุก ๆ ฝ่าย เพื่อให้เกิด ความน่าเชื่อถือ และเกิดศรัทธาในตัวผู้บริหารสถานศึกษา. ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุดชี้ให้เห็นว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัลจะสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน ภูมิใจและเห็นคุณค่าการทำงานแบบเป็นทีม (Teamwork) ให้เกียรติและยกย่องผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา มีทัศนคติที่ดี และตระหนักถึงหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารนั้นเป็น สิ่งที่มีคุณค่า สร้างความภาคภูมิใจและชื่อเสียงได้ตลอดจนแสดงถึงความเป็นมืออาชีพ (Professional) ในหน้าที่การงาน การวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของตัวแปรพบว่า ภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว มีจำนวน 2 ด้าน คือ ด้านความรักและปรารถนาดีต่อผู้อื่น และการสร้างความหวังและศรัทธา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปวางแผนส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาทั้งสองด้านดังที่กล่าวมา เพราะเป็นเครื่องมือขั้นดีในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาได้แสดงออกถึงความรักและปรารถนาดี สร้างขวัญกำลังใจ สร้างพลังงานเชิงบวกให้กับครูในการทำงาน รวมไปถึงการกระตุ้นให้เป็นแบบอย่างที่ดี หนักแน่น ตัดสินใจเด็ดเดี่ยว จนเป็นที่เลื่อมใสศรัทธาแก่ผู้ร่วมงานและชุมชน และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป คือ ควรมีการวิจัยและพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล เพื่อสร้างเป็นโมเดลในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว และควรมีการทำวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล

เอกสารอ้างอิง

- จรรุญ หนูทอง. (2561). ทำไมการศึกษาของไทยจึงล้มเหลว? เรียกใช้เมื่อ 16 มกราคม 2566 จาก <https://www.hagronline.com/south/detail/9610000009414>
- ชวิน ศิลพานันท์ และรัตติกรณัฏฐ์ จงวิศาล. (2564). อิทธิพลของทุนจิตวิทยาภาวะผู้นำที่แท้จริง และจิตวิทยาในสถานที่ทำงานที่มีต่อความร่วมมือของข้าราชการกรมราชทัณฑ์ในเรือนจำพิเศษในกรุงเทพมหานคร. วารสารมนุษยศาสตร์, 22(2), 95-114.
- ณัฐศิษฐ์ จิตรจันทน์ และคณะ. (2566). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. วารสารรัชต์ภาคย์, 17(50), 361-375.
- ดวงทิพย์ ขุนโนนเขา และคณะ. (2562). ภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ: การวิจัยแบบผสมผสานวิธี. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยนครพนม, 9(2), 68-76.
- ธนาภัสสร สนิธิรักษ์ และคณะ. (2565). มิติรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในยุควิถีชีวิตใหม่. วารสารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยมนุษยศาสตร์ปริทรรศน์, 8(1), 413-432.

- ธมลวรรณ มีเหมย และคณะ. (2554). ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้จิตวิญญาณในองค์กรที่ส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารระดับต้นธุรกิจอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2(2), 447-455.
- นพรินทร์ สุบินรัตน์ และพิมพ์อร สดเอี่ยม. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19. วารสารอินทนิลทักษิณสาร, 13(ฉบับพิเศษ), 67-81.
- พระครูวิบูล สรกิจ. (2565). การบริหารกิจการคณะสงฆ์ในยุควิถีชีวิตใหม่. วารสารพุทธอาเซียนศึกษา, 7(1), 75-91.
- พลวัต แสงสีงาม. (2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. วารสารวิชาการและวิจัยมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 11(1), 1-14.
- ภูริกานต์ วัจนประภาศักดิ์ และรัตติกรณ์ จงวิศาล. (2557). ภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณ บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบวัฒนธรรมองค์กร และผลการปฏิบัติงาน พนักงานระดับบังคับบัญชาบริษัทอุตสาหกรรมกระดาษแห่งหนึ่งในจังหวัดกาญจนบุรี. วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 40(2), 92-107.
- มูลนิธิคีนันแห่งเอเชีย. (2564). การแพร่ระบาดของโควิด-19 สร้างผลกระทบต่อการศึกษาไทยที่สำคัญ 3 ประการ. เรียกใช้เมื่อ 15 กันยายน 2564 จาก <https://www.kenan-asia.org/th/covid19-education>
- เยาวเรศ บัวขาว และคณะ. (2560). ประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3. วารสารนาคบุตรปริทรรศน์, 2(1), 167-178.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว. (2565). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2565. สระแก้ว: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2561. กรุงเทพมหานคร: บริษัท 21 เซ็นจูรี่จำกัด.
- สุวิมล มธูรส. (2564). การจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ New normal covid-19. วารสารรัชตภาคย์, 15(40), 33-42.
- เสรี ภัคดี และคณะ. (2565). ศึกษากระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดยะลา. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 9(2), 95-111.
- Bafadal, I. et al. (2018). The Influence of Instructional Leadership, Change Leadership, and Spiritual leadership Appiled at Schools to Teacher Performance Quality. In International Conference on Educational and Technology (ICET 2018) Department of Educational Administration. State University of Malang, Malaysia.
- Cronbach, L. J. (1990). Essentials of Psychological Testing. (5th ed). New York: Harper.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- Likert, R. (1993). A Technique for the Measurement of Attitude. Chicago: Rand Mc Nally.